

Ureditev delovnega časa učiteljev – predstavitev stališč SVIZ

(izobraževalni seminar SK SVŠDD
– april 2017)

Podlaga

- **Revizijsko poročilo Računskega sodišča:
Delovna obveznost učiteljev v osnovnih šolah**

- Številka: 320-5/2015/40, 20. januarja 2016
- Povezave na spletno stran RS:

Revizijsko poročilo:

[http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf//KCA8424A1A91BE072C1257F40004AAB11/\\$file/DelObvUciteljev_MIZS.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf//KCA8424A1A91BE072C1257F40004AAB11/$file/DelObvUciteljev_MIZS.pdf)

Porevizijsko poročilo:

[http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf//K162E7087BA22D4DDC1257FE70022CDDF/\\$file/DelObvUciteljev_MIZS_porev.pdf](http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrs.nsf//K162E7087BA22D4DDC1257FE70022CDDF/$file/DelObvUciteljev_MIZS_porev.pdf)

- **Vlada je dne 22. 12. 2016 sprejela Izhodišča za pogajanja s sindikati za spremembo in dopolnitev KPVIZ.**
- **V mesecu marcu smo prejeli predlog rešitev iz MIZŠ (razočaranje). Pogajanja se bodo začela v zelo kratkem času (cca. 14 dni).**

Stališča GO SVIZ Slovenije

Urejanje različnih vidikov delovnega časa spada poleg urejanja plač in drugih prejemkov med najbolj tradicionalne vsebine normativne pristojnosti socialnih partnerjev, zato ga je treba urediti v kolektivni pogodbi za dejavnost vzgoje in izobraževanja (KPVIZ). SVIZ zastopa veliko večino strokovnih delavcev v izobraževanju, zato upravičeno pričakujemo, da bodo rešitve o ureditvi delovnega časa usklajene s SVIZ-om kot ključnim socialnim partnerjem. Zagovarjamo stališče, da se o priporočilih Računskega sodišča avtonomno opredeljujejo socialni partnerji.

- **Enotna ureditev delovnega časa**

Delovni čas učiteljev je potrebno urediti enotno in istočasno za osnovne, srednje in višje šole.

- **Osemurna prisotnost na delovnem mestu**

SVIZ zagovarja stališče, da administrativno določena osemurna prisotnost učiteljev na delovnem mestu ni niti smiselna niti sprejemljiva. Z ugotovitvijo, da učitelji del svojih nalog opravijo na domu, se temu stališču pridružuje tudi Računsko sodišče.

- **Neenakomerna razporeditev delovnega časa**

V KPVIZ se delovni čas učiteljev uredi kot delo v neenakomerno razporejenem delovnem času. SVIZ nasprotuje spremembam trenutno veljavnih tedenskih učnih obveznosti, kot so opredeljene z ZOFVI, in spremembam maksimalnih tedenskih učnih obveznosti kot posledici neenakomerne razporeditve delovnega časa.

- **Delo na domu**

Delo, ki ga učitelji opravijo doma, je treba v skladu z delovnopravno zakonodajo v KPVIZ opredeliti kot delo na domu.

- **Določitev in trajanje posameznih del in nalog**

Kompleksnost izobraževalnega procesa ne dopušča natančne in jasne opredelitve trajanja posameznih del in nalog, ki jih opravi učitelj v pedagoškem procesu. Učitelj je visoko organiziran strokovnjak, ki naj mu sistem opredeli cilje in določi vsebino dela, hkrati pa mu prepusti, da v meri, ki jo dopušča pedagoški proces, sam upravlja in razpolaga z delovnim časom. Zato SVIZ vztraja pri stališču, da zahteve Računskega sodišča po »jasni določitvi posameznih del in nalog, ki sodijo v delovno obveznost, ki jo morajo opraviti učitelji, da prejmejo plačo za polni delovni čas«, ni izvedljiva. Računsko sodišče neustrezno razume pomen pouka oziroma učne obveznosti, ki ni le ena izmed nalog, temveč je osrednja delovna naloga učitelja.

- **Pravila glede razporejanja in evidentiranja delovnega časa in delovnih obveznosti učiteljev**

SVIZ nasprotuje zdajšnji praksi urejanja delovnega časa s t. i. doprinomom. Za takšno ureditev ne obstajajo ustrezne zakonske ali druge pravne podlage.

- **Upravičenost učiteljev do dodatnega plačila za opravljeno delo**

Vztrajamo, da MIZŠ vzpostavi ustrezne pravne podlage za odrejanje dodatnih del, ki ne spadajo v redno delovno obveznost, ter ustrezne pravne podlage za plačilo dodatnega dela učiteljem. Ni mogoče pristati na tezo sodišča, da se vsa dela in naloge, ki so se tekom let dodatno nalagala učiteljem, avtomatično prelijejo v njihovo redno delovno obveznost.

- **Odrejanje in plačilo povečanega obsega dela**

Država je dolžna čim prej zagotoviti finančne pogoje, ki bodo omogočili nove zaposlitve mladih učiteljic in učiteljev ter zmanjšanje deleža povečanega obsega dela v skladu s 124. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), ki je v letih krize strmo narasel. Zavzemamo se za ohranitev plačila povečanega obsega dela v skladu s 124. členom ZOFVI, kadar pouka v skladu s predmetnikom ni mogoče drugače organizirati. Povečan obseg dela je treba razumeti kot poseben delovnopравни institut, ki odstopa od siceršnje delovnopravne ureditve in je specifičen za področje izobraževanja ter brez katerega ne bi bilo mogoče izpeljati izobraževalnega procesa in organizirati pouka v skladu s predmetnikom.

- **Ureditev delovnega časa drugih zaposlenih v vzgoji in izobraževanju**

V SVIZ-u pričakujemo, da se bo ob ureditvi vprašanja delovnega časa učiteljev odprlo tudi vprašanje urejanja delovnega časa drugih strokovnih delavcev in tehnično-administrativnih delavcev s področja vzgoje in izobraževanja.

Predstavitev posameznih rešitev

- Delovni čas učitelja, zaposlenega za polni delovni čas, znaša **40 ur na teden**. Odmor med dnevnim delovnim časom traja 30 minut in se šteje v delovni čas. Pred začetkom šolskega leta delodajalec določi letni raspored delovnega časa in o tem pisno obvesti delavce in sindikat na pri delodajalcu običajen način.
- Delovni čas učitelja je **neenakomerno razporejen**. Obdobje, v katerem se polni delovni čas 40 ur upošteva kot povprečna delovna obveznost, znaša 12 mesecev in traja od 1. septembra do 31. avgusta. Delovni čas, ki presega letni fond delovnih ur, se obravnava kot nadurno delo.
  - Opozorilo IRSD: pri uresničevanju te določbe moramo paziti na kategorije delavcev, ki jim v skladu z ZDR – 1 ne smemo naložiti nadurnega dela (starejši delavci, invalidi).
- Pred začetkom šolskega leta delodajalec za vsakega učitelja sprejme **(individualni) letni načrt njegovega dela**, ki vsebuje vrste, obseg in rasporeditev del in nalog v skladu s pogodbo o zaposlitvi ...

- **Delovna obveznost učitelja** (v skladu s področno zakonodajo / ZOFVI) obsega učno obveznost, pripravo na pouk, popraviljanje in ocenjevanje izdelkov ter drugo delo.
- **Del delovne obveznosti, ki obsega učno obveznost, ki se izvaja kot pouk** (glej določbe od 120. do 123. člena ZOFVI), skupaj s pripravo na pouk, popraviljanjem in ocenjevanjem izdelkov (glej priloga 1), znaša v času trajanja pouka 33 delovnih ur na teden.
  - Odprto: SVIZ - 33 pedagoških ur; MIZŠ - 27,5 zemeljskih ur; problem predlog MIZŠ za letno pedagoško obveznost!
- Pri določanju (individualnega) letnega načrta učiteljevega dela maksimalna tedenska učna obveznost v skladu z zakonom (glej določbe od 120. do 123. člena ZOFVI) **ne sme biti presežena in ne more biti predmet neenakomerne razporeditve delovnega časa**.
  - Problem: srednje strokovno in poklicno izobraževanje – dijaki na praksi (možna rešitev: izjema in možnost odstopa za do + / - 5 ur ?)

- Drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa (glej 119. člen ZOFVI), upošteva odmor med dnevnim delovnim časom v trajanju 30 min, letni dopust, dela prosti dnevi in druge upravičene odsotnosti z dela, predstavlja razliko do 40 delovnih ur v okviru povprečne tedenske delovne obveznosti.
- **Drugo delo, potrebno za uresničitev izobraževalnega programa**, obsega dela in naloge, ki so skupne vsem učiteljem in lahko trajajo največ xy ur letno oziroma obsegajo xy % (letne) delovne obveznosti učitelja (glej priloga 2), ter dela in naloge, ki jih opravi učitelj, v skladu z (individualnim) letnim načrtom njegovega dela (glej priloga 3).

Delo na domu

- **Del svoje delovne obveznosti**, ki se nanaša na priprave na pouk, popravljanje in ocenjevanje izdelkov, lahko delavec opravi na domu. Delo na domu se definira s pogodbo o zaposlitvi v skladu z določbami ZDR-1.

Nadomeščanje začasno odsotnih učiteljev

- **Primer 1:** Učitelj II. nadomešča začasno odsotnega učitelja I. tako, da izvede svojo redno pedagoško uro svojega predmeta, ki ga uči v tem razredu.
  - (začasna prerazporeditev delovnega časa učitelja II - del njegove učne obveze - potrebno šteti pri realizaciji ur predmeta, ki ga poučuje – posledica: učitelj II. pouk izvede predčasno, s poučevanjem tega predmeta konča predčasno, kot bi sicer)
- **Primer 2:** Učitelj II. nadomešča začasno odsotnega učitelja I. pri predmetu, za poučevanje katerega je učitelj II. sicer usposobljen, vendar ga ne poučuje, ali pa je učitelj II. iz istega predmetnega področja (npr.: matematik nadomešča matematika). Učitelj II. ne izvede svoje pedagoške ure v razredu, v katerem tudi sicer poučuje, ampak izvede pedagoško uro v razredu učitelja I. – izvede pedagoško uro preko svoje z zakonom predpisane učne obveznosti.
  - (učitelj II. izvede uro nadomeščanja kot pedagoško uro izven svoje povprečne 40 urne delovne obveznosti - »pedagoška nadura«)
- **Primer 3:** Učitelj II. nadomešča začasno odsotnega učitelja I. pri uri, za katero ni usposobljen in je namen njegovega nadomeščanja izvajanje drugih oblik organiziranega dela z učenci.
  - (izvedena pedagoška ura se mu prizna kot redna delovna ura v obsegu 60 minut in se šteje v redno delovno obveznost učitelja II. v okviru polnega in neenakomerno razporejenega delovnega časa)

Povečana in zmanjšana učna obveznost učiteljev

- poseben, »sui generis« institut, ki odstopa od siceršnje delovnopravne ureditve in je specifičen za področje izobraževanja, brez njega ne bi bilo mogoče izpeljati izobraževalnega procesa in organizirati pouka v skladu s predmetnikom.
- potrebno uporabljati striktno v skladu z njenim prvotnim namenom, in sicer le takrat, kadar v okviru z zakonom določene tedenske učne obveznosti pouka ni mogoče organizirati v skladu s predmetnikom.
- opredeli se v LDN šole za vsako posamezno šolsko leto.
- ure povečane učne obveznosti se lahko izvajajo le izven povprečnega 40 urnega delovnega časa učitelja ter izven njegove redne delovne obveznosti, določene z LDN.
- ure zmanjšane učne obveznosti - le zmanjšanje učne obveznosti učitelja, ki se izvaja kot pouk (neposredno pedagoško delo), vendar hkrati ne posega v zmanjšanje redne delovne obveznosti učitelja in polnega delovnega časa učitelja.
- plačilo povečane učne obveznosti se izvaja kot do sedaj, v skladu z obstoječimi pravnimi podlagami oziroma upošteva spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. (Ravnatelj in delavec skleneta dogovor o izvajanju povečanja učne obveznosti, na podlagi katerega ravnatelj izda pisno odločitev o povečanem obsegu dela in plačilu delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za posamezni mesec.)

Grafični prikaz:

UČNA OBVEZNOST, KI SE IZVAJA KOT POUK, PRIPRAVA NA POUK, POPRAVLJANJE IN OCENJEVANJE IZDELKOV	DRUGO SKUPNO DELO	ODMOR MED DELOVNIM ČASOM	DRUGO INDIVIDUALNO DELO	POVEČANA UČNA OBVEZNOST	NADOMEŠČANJE ZAČASNO ODSOTNIH DELAVCEV (2.)	DRUGO DELO, KI NE SODI MED REDNE DELOVNE NALOGE
33 ur	4,5 ure	2,5 ure	po razporedu delodajalca (iz dogovorjenega nabora nalog)	po dejanskem obsegu	po dejanskem obsegu	NPZ, DSP, šola v naravi ...
skupaj <u>povprečno</u> 40 ur na teden = plača za polni delovni čas				preko (v povprečju) 40 ur na teden = dodatno plačilo		

Odprta vprašanja in problemi?

(specifike pedagoške procesa v srednjih šolah)

- tedenske omejitve pedagoške obveznosti v okviru strokovnega in poklicnega izobraževanja - dijaki na praksi;
  - organizacija in izvedba obveznih izbirnih vsebin;
  - ...

**Želim vam uspešno
sindikalno delo!**

